

KULTUR

Sibeliusmuseum ger ut Stares notbok

Den svenske studenten Adolf Fredrik Stare (1787-1810) efterlämnade en notbok som nu ges ut i faksimilutgåva av Sibeliusmu-

seum, tillsammans med Finlands svenska spelmansförbund och Södermanlands spelmansförbund. Med anledning av utgivningen arrangeras ett seminarium, en konsert och spel- och danskurser. Seminariet ordnas på fredag klockan 10 i Sibeliusmuseum. Där pre-

GAMLA NOTER. Ett exempel ur A.F. Stares notbok.

senteras notbokens innehåll, Stares familj och släkt, polskan som efterdans till menuetten och polskans utveckling i Sverige.

Efter seminariet hålls en konsert där publiken får höra stycken ur notboken. Konserten börjar klockan 19.

På lördag hålls en spelkurs i Arbetets vänners lokal och en danskurs i Gillesgården på Auragatan. Kurserna tar avstamp i Stares notbok.

Vuodelle 1806 kirjattu A.F. Staren nuottikirja kuuluu Sibelius-museon kokoelmiin.

TS 13.4.2018

Turussa muotitansseja jo 200 vuotta sitte

Turun Sanomat
KIMMO LILJA

Turun Sibelius-museon kokoelmiin kuuluva F.A. Staren nuottikirjana tunnettu opus on yksi vanhimmista teoksista, johon on tallennettu sittemmin kansamusiikiksi luokiteltua nuottimateriaalia. Kyseessä on myös ainutlaatuinen teos Ruotsin vallan loppuvaiheesta.

Kirja sisältää suuren joukon oman aikansa suosituimpia tanssimusiikkia.

Samantyyppisiä melodioita on tallennettu 1900-luvun alussa niin Ruotsissa kuin Suomessa, ja ne ovat erinomainen osoitus maiden yhteisestä ja laajalle levinneestä kansamusiikkiperinteestä.

–Kirja sisältää lukuisia kappaleita, jotka edelleen kiinnostavat kansanmusikoita niin Ruotsissa kuin Suomessa, toteaa tunnettu suomenruotsalainen pelimanni ja Stare-tuntija Stefan Kuni.

Turku oli yksi Ruotsi-Suomen tärkeimmistä kaupungeista, joten oli luonnollista, että täällä tanssittiin ajan suosituimpien melodioiden ja rytmien mukaan.

–Tässä mielessä ei ole väliä sillä, ovatko melodiat alun perin peräisin Ruotsin Södermanlandista tai Turun seudulta, Kuni toteaa.

Suomalaisen kansamusiikin näkökulmasta on kuitenkin äärimmäisen kiintoisaa, että Staren kirjassa esitellään lukuisia erilaisia viulun viritysmahdollisuuksia, kun meillä on perinteisesti tyydytty tavallisen G-D-

Suomalais-ruotsalainen yhteishanke

Sibelius-museon arkistossa Turussa säilytettävä, aikanaan ruotsalaiselle yliopilaalle Adolf Fredrik Starelle (1787–1810) kuulunut nuottikirja on nyt julkaistu näköispainoksena. Staren nuottikirjan näköispainoksen ilmestymisen kunniaksi järjestettiin myös aiheeseen liittyvä seminaari, konsertti sekä soitto- ja tanssityöpajoja.

Julkaisu toteutettiin Finlands svenska spelmansförbundin, Södermanlands spelmansförbundin ja Sibelius-museon yhteistyönä. A. F. Staren nuottikirja on päivätty vuonna 1806 ja se sisältää mm. 1700-luvun lopussa muo-
dissa olleita poloneeseja ja kontratansseja. Nuottikirjassa on 126 poloneesia – tai polskaa, kuten tanssia nykyisin kutsutaan ja 12 kontratanssia.

Eskilstunasta kotoisin ollut Stare tuli yhdessä veljensä Carl Johanin kanssa opiskelemaan Åbo Akademiin toukokuussa 1806. Carl kuitenkin kuoli heti seuraavana vuonna.

Sitä seuraavan vuonna puhkesi Suomen sota, jonka seurauksena Adolf muutti takaisin lahden toiselle puolelle ja kirjautui Uppsalan yliopistoon. Adolf kuitenkin menehtyi nuorena. Tukholmassa kesäkuussa 1810 kuollut Adolf Fredrik Stare ehti täyttää 23 vuotta.

Turusta vai Eskilstunasta?

Staren nuottikirjan alkuperästä ei ole ollut varmuutta. Tutkijat ovat pohti-

Anna-Karin Karlsson ja Bert Persson tanssivat 1800-luvun alun suosikkita-
nsseja. Soittamassa Christina Frohm (vas.), Robert Persson, Patrik Andersson,
Furå, Christer Odén ja Marianne Furå.

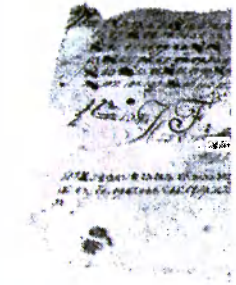
jan mukanaan Turkuun muuttaessaan. Toinen yhtä mahdollinen vaihtoehto on, että hän päätyi tekemisiin kirjan kanssa vasta Turussa. Kysymys on oleellinen kirjaan mukaan otettujen kappaleiden alkuperän kannalta. Kirjaa 1900-luvun alussa tutkineen professori Otto Anderssonin käsityksen mukaan kirjaan nuotinnut polskavariaatiot olivat peräsin Turun seudulta.

Suurin osa nuotinnoksista perustuu tämän arvion mukaan paikallisten pelimannien soittamiin versioihin, eli ne eivät ole varsinaisia sävellyksiä. Suurin osa nuoteista on joka tapauksessa Staren käsialaa. Loput on kirjoittanut kirjan ensimmäinen omistaja, jonka henkilöllisyys on jäänyt selvittämättä.

alkuperäinen omistaja kirjan S syksyllä 1806, vai miten kirja opiskelijanuorukaisen haltuun. Seminaarissa Stefan Kuni julkastavan nuottikirjan sis- Christina Frohm puolestaan Staren perheestä ja sukuj Ruotsissa. Gunnel Bishop l polskasta menuetin jälkittäns Bert Persson kertoi Staren nu ja-
jan tansseista sekä polskan ke-
sestä Ruotsissa.

Seminaarin jälkeen yleisö kuulemaan Staren nuottikirjan paleita konsertissa, jossa esi pelimannit Arto Järvelä, Ch Frohm, Patrik Andersson, Ma Furå, Pär Furå, Robert Pers

Anna-Karin Karlsson ja sivat 1800-luvun alur jotka löytyivät Staren

Näköisj vanhas nuottik innosta

Sibelius-museon arki:
tettava, aikanaan ruot:
le **Adolf Fredrik Stare**
lunut nuottikirja on
noksena. Opus on yks
sista, johon on tallen
samusiikiksi luokitelt
Kirja sisältää suuren ja
suosituinta tanssimusi-

- Kirja sisältää luku
edelleen kiinnostavat
niin Ruotsissa kuin S
tunnettu suomenruots
Stare-tuntija **Stefan K**